

Nașterea cea după trup a Domnului Dumnezeu și Mântuitorului nostru Iisus Hristos

Sfânta Utrenie

Miercuri, 25 decembrie 2024

Preotul: Binecuvântat este Dumnezeul nostru, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Împărate ceresc, Mângâietorul, Duhul Adevărului, Care pretutindena ești și toate le plinești, Vistierul bunătăților și Dătătorule de viață, vino și Te sălășluiește întru noi și ne curățește pe noi de toată întinăciunea și mântuiește, Bunule, sufletele noastre.

Apoi, închinându-se de 3 ori

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluiește-ne pe noi. Doamne, curățește păcatele noastre. Stăpâne, iartă fărădelegile noastre. Sfinte, cercetează și vindecă neputințele noastre, pentru sfânt numele Tău.

Doamne, miluiește! Doamne, miluiește! Doamne, miluiește!

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, Care ești în ceruri, sfințească-Se numele Tău, vie Împărăția Ta, facă-Se voia Ta, precum în cer așa și pe pământ. Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi, și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri. Și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel viclean.

Preotul: Că a Ta este Împărăția și puterea și slava, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Doamne, miluiește. *(de 12 ori)*

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Apoi, închinându-se de 3 ori

Veniți să ne închinăm Împăratului nostru Dumnezeu!

Veniți să ne închinăm și să cădem la Hristos, Împăratul nostru Dumnezeu!

Veniți să ne închinăm și să cădem la Însuși Hristos, Împăratul și Dumnezeul nostru!

Psalmul 19

Să te audă Domnul în ziua necazului, și să-ți fie scut numele Dumnezeului lui Iacob. Trimită ție ajutor din locașul Lui cel sfânt, și din Sion sprijinească-te pe tine. Pomenească toată jertfa ta, arderea de tot a ta bineplăcută să-I fie. Dea ție Domnul, după inima ta, și tot sfatul tău să-I plinească. Bucura-ne-vom de

mântuirea Ta, și întru numele Dumnezeului nostru ne vom mări. Plinească Domnul toate cererile tale. Acum am cunoscut că a mântuit Domnul pe Unsul Său, cu puterea drepte Sale. Auzi-L-va pe Dânsul din cerul cel sfânt al Lui. Unii se laudă cu căruțele lor, alții cu căii lor, iar noi ne lăudăm cu numele Domnului Dumnezeului nostru. Aceștia s-au împiedicat și au căzut, iar noi ne-am sculat și ne-am îndreptat. Doamne, mântuiește pe împăratul, și ne auzi pe noi în orice zi Te vom chema.

Psalmul 20

Doamne, întru puterea Ta se va veseli împăratul și întru mântuirea Ta se va bucura foarte. După dorirea inimii lui i-ai dat lui, și de voia buzelor lui nu l-ai lipsit pe el. Că l-ai întâmpinat pe el cu binecuvântările bunătății, pus-ai pe capul lui cunună de piatră scumpă. Viață a cerut de la Tine și i-ai dat lui lungime de zile în veacul veacului. Mare este slava lui întru mântuirea Ta, slavă și mare cuviință vei pune peste el. Că îi vei da lui binecuvântare în veacul veacului; veseli-l-vei pe dânsul întru bucurie cu fața Ta. Că împăratul nădăjduiește în Domnul și întru mila Celui Preaînalt nu se va clătina. Află-se mâna Ta peste toți vrăjmașii Tăi; dreapta Ta să afle pe toți cei ce Te urăsc pe Tine. Pune-i-vei pe ei ca un cuptor de foc în vremea arătării Tale; Domnul întru mânia Sa îi va tulbura pe ei, și-i va mânca pe ei focul. Rodul lor de pe pământ îl vei pierde, și sămânța lor dintre fiii oamenilor. Că au gândit rele împotriva Ta, au cugetat sfaturi, care nu vor putea să stea. Că îi vei pune pe ei pe fugă și cu arcul Tău vei ținti capul lor. Înaltă-Te, Doamne, întru tăria Ta; cânta-vom și vom lăuda puterile Tale.

Strana: Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluiește-ne pre noi. Doamne, curățește păcatele noastre. Stăpâne, iartă fărădelegile noastre. Sfinte, cercetează și vindecă neputințele noastre, pentru Sfânt numele Tău.

Doamne, miluiește! Doamne, miluiește! Doamne, miluiește!

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, Care ești în ceruri, sfințească-Se numele Tău, vie Împărăția Ta, făcă-Se voia Ta, precum în cer așa și pe pământ. Pâinea noastră cea spre ființă dă-ne-o nouă astăzi. Și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri. Și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel viclean.

Preotul: Că a Ta este Împărăția și puterea și slava, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. *Apoi citește troparele acestea:*

Al Sfintei Cruci, glasul 1

Mântuiește, Doamne, poporul Tău și binecuvintează moștenirea Ta. Biruință binecredincioșilor creștini asupra celui potrivnic dăruiește, și cu Crucea Ta păzește pe poporul Tău.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. Condacul Sfintei Cruci, glasul al 4-lea

Cel ce Te-ai înălțat pe Cruce de bunăvoie, poporului Tău celui nou, numit cu numele Tău, îndurările Tale dăruiește-i, Hristoase Dumnezeule. Veselește cu puterea Ta pe binecredincioșii creștini, dăruindu-le lor biruință asupra celui potrivnic, având ajutorul Tău armă de pace, nebiruită biruință.

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Troparul Născătoarei de Dumnezeu, glasul al 4-lea

Ocrotitoare neînfricată și neînfruntată, nu trece cu vederea, ceea ce ești bună, rugăciunile noastre, întru tot lăudată Născătoare de Dumnezeu. Întărește viața cea de obște a dreptslăvitorilor creștini. Mântuiește pe cei ce i-ai rânduit să conducă, și le dă lor biruință din cer, pentru că ai născut pe Dumnezeu, ceea ce ești una binecuvântată.

Ectenia întreită (dacă preotul nu are timp să o facă mergi la "Slavă întru cei de sus...")

Preotul: Miluiește-ne pe noi, Dumnezeule, după mare mila Ta, rugămu-ne Ție, auzi-ne și ne miluiește.

Strana: Doamne, miluiește; Doamne, miluiește; Doamne, miluiește.

Preotul: Încă ne rugăm pentru (Înalt-) Prea Sfințitul (Arhi-) Episcopul (și Mitropolitul) nostru (N), pentru sănătatea și mântuirea lui.

Strana: Doamne, miluiește; Doamne, miluiește; Doamne, miluiește.

Preotul: Încă ne rugăm pentru binecredinciosul popor român... *(aici se pomenește și Cărmuirea țării, după îndrumările Sfântului Sinod)*, pentru sănătatea și mântuirea lor.

Strana: Doamne, miluiește; Doamne, miluiește; Doamne, miluiește.

Preotul: Încă ne rugăm pentru toți frații noștri și pentru toți cucernicii și dreptslăvitorii creștini, pentru sănătatea și mântuirea lor.

Strana: Doamne, miluiește; Doamne, miluiește; Doamne, miluiește.

Ecfonis

Preotul: Că milostiv și iubitor de oameni Dumnezeu ești și Ție slavă înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. Întru numele Domnului, părinte binecuvintează!

Preotul: Slavă Sfintei și Celei de o ființă și de viață făcătoarei și nedespărțitei Treimi, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. *Apoi cântă*

Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoie. (de trei ori)

Doamne, buzele mele vei deschide și gura mea va vesti lauda Ta. (de două ori)
(Preotul, citește în fața Sfintei Mese primele șase rugăciuni ale Utreniei; iar Strana continuă citirea psalmilor.)

Psalmul 3

Doamne, cât s-au înmulțit cei ce mă necăjesc! Mulți se scoală asupra mea; mulți zic sufletului meu: „Nu este mântuire lui, întru Dumnezeu lui!”. Iar Tu, Doamne, sprijinitorul meu ești, slava mea și Cel ce înalți capul meu. Cu glasul meu către Domnul am strigat și m-a auzit din muntele cel sfânt al Lui. Eu m-am culcat și am adormit; sculatu-m-am, că Domnul mă va sprijini. Nu mă voi teme de mii de popoare, care împrejur mă împresoară. Scoală, Doamne, mântuiește-mă, Dumnezeu meu, că Tu ai bătut pe toți cei ce mă vrăjmașesc în deșert; dinții păcătoșilor ai zdrobit. A Domnului este mântuirea și, peste poporul Tău, binecuvântarea Ta.

Și iarăși:

Eu m-am culcat și am adormit; sculatu-m-am, că Domnul mă va sprijini.

[după cum a indicat părintele, mai citim doar psalmii cu „” când este puțin timp pentru Utrenie]*

Psalmul 37

Doamne, nu cu mânia Ta să mă mustri pe mine, nici cu iuțimea Ta să mă cerți. Că săgețile Tale s-au înfipt în mine și ai întărit peste mine mâna Ta. Nu este vindecare în trupul meu de la fața mâniei Tale; nu este pace în oasele mele din pricina păcatelor mele. Că fărădelegile mele au covârșit capul meu, ca o sarcină grea apăsă-au peste mine. Umplutu-s-au de miros greu și au putrezit rănile mele, din pricina nebuliei mele. Chinuitu-m-am și m-am gârbovit până în sfârșit, toată ziua mâhnindu-mă umblam. Că șalele mele s-au umplut de ocări și nu este vindecare în trupul meu. Necăjitu-m-am și m-am smerit foarte; răcnit-am din suspinarea inimii mele. Doamne, înaintea Ta este toată dorirea mea și suspinul meu de la Tine nu s-a ascuns. Inima mea s-a tulburat, părăsindu-m-a tăria mea și lumina ochilor mei, și aceasta nu este cu mine. Prietenii mei și vecinii mei în preajma mea s-au apropiat și au șezut; și cei de aproape ai mei departe au stat. Și se sileau cei ce căutau sufletul meu, și cei ce căutau cele rele mie grăiau deșertăciuni, și vicleșuguri toată ziua cugetau. Iar eu ca un surd nu auzeam și ca un mut ce nu-și deschide gura sa. Și m-am făcut ca un om ce nu aude și nu are în gura lui muștrări. Că spre Tine, Doamne, am nădărdit; Tu mă vei auzi, Doamne, Dumnezeu meu, că am zis, ca nu cumva să se bucure de mine vrăjmașii mei; și când s-au clătinat picioarele mele, împotriva mea s-au semețit. Că eu spre bătaie gata sunt și durerea mea înaintea mea este pururea. Că fărădelegea mea eu o voi vesti și mă voi îngriji pentru păcatul meu. Iar vrăjmașii mei trăiesc și s-au întărit mai mult decât mine, și s-au înmulțit cei ce mă urăsc pe nedrept. Cei ce îmi răsplătesc rele pentru bune mă defăimau, că urmam bunătatea. Nu mă lăsa, Doamne, Dumnezeu meu, nu te depărta de la mine, ia aminte spre ajutorul meu, Doamne al mântuirii mele.

Și iarăși:

Nu mă lăsa, Doamne, Dumnezeu meu, nu Te depărta de la mine, ia aminte spre ajutorul meu, Doamne al mântuirii mele.

Psalmul 62

Dumnezeule, Dumnezeu meu, pe Tine Te caut dis-de-dimineată. Însetat-a de Tine sufletul meu, suspinat-a după Tine trupul meu, în pământ pustiu și neumblat și fără de apă. Așa în

locul Cel Sfânt m-am arătat Ție, ca să văd puterea Ta și slava Ta. Că mai bună este mila Ta decât viața; buzele mele Te vor lăuda. Așa Te voi binecuvânta în viața mea și în numele Tău voi ridica mâinile mele. Ca de seu și de grăsime să se sature sufletul meu și cu buze de bucurie Te va lăuda gura mea. De mi-am adus aminte de Tine în așternutul meu, în dimineți am cugetat la Tine, că ai fost ajutorul meu, și, întru acoperământul aripilor Tale, mă voi bucura. Lipitu-s-a sufletul meu de Tine, și pe mine m-a sprijinit dreapta Ta. Iar ei în deșert au căutat sufletul meu, intra-vor în cele mai de jos ale pământului; da-se-vor în mâinile sabiei; părți vulpilor vor fi. Iar împăratul se va veseli de Dumnezeu; lăuda-se-va tot cel ce se jură întru El, că s-a astupat gura celor ce grăiesc nedreptăți.

Și iarăși:

În dimineți am cugetat la Tine, că ai fost ajutorul meu, și întru acoperământul aripilor Tale mă voi bucura. Lipitu-s-a sufletul meu de Tine, și pe mine m-a sprijinit dreapta Ta.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeule! *(fără închinăciuni)*

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeule!

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Doamne, miluiește; Doamne, miluiește; Doamne, miluiește.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

(Preotul iese din sfântul altar și citește în taină ultimele șase rugăciuni ale Utreniei, înaintea ușilor împărătești.)

*** Psalmul 87**

Doamne, Dumnezeul mântuirii mele, ziua și noaptea am strigat înaintea Ta. Să ajungă înaintea Ta rugăciunea mea; pleacă urechea Ta spre ruga Mea, Doamne. Că s-a umplut de rele sufletul meu și viața mea de iad s-a apropiat. Socotit am fost cu cei ce se coboară în groapă; ajuns-am ca un om neajutorat, între cei morți slobod. Ca niște oameni răniți ce dorm în mormânt, de care nu Ți-ai mai adus aminte și care au fost lepădați de la mâna Ta. Pusu-m-au în groapa cea mai de jos, întru cele întunecate și în umbra morții. Asupra mea s-a întărit mânia Ta și toate valurile Tale le-ai adus peste mine. Depărtat-ai pe cunoscuții mei de la mine, ajuns-am urâciune lor. Închis am fost și n-am putut ieși. Ochii mei au slăbit de suferință. Strigat-am către Tine, Doamne, toată ziua întins-am către Tine mâinile mele. Oare, morților vei face minuni? Sau cei morți se vor scula și Te vor lăuda pe Tine? Oare, va spune cineva în mormânt mila Ta și adevărul Tău în locul pierzării? Oare, se vor cunoaște întru întuneric minunile Tale și dreptatea Ta în pământ uitat? Iar eu către Tine, Doamne, am strigat și dimineața rugăciunea mea Te va întâmpina. Pentru ce, Doamne, lepezi sufletul meu și întorci fața Ta de la mine? Sărac sunt eu și în ostenele din tinerețile mele, înălțat am fost, dar m-am smerit și m-am mâhnit. Peste mine au trecut mâniile Tale și înfricoșările Tale m-au tulburat. Înconjuratu-m-au ca apa toată ziua și m-au cuprins deodată. Depărtat-ai de la mine pe prieten și pe vecin, iar pe cunoscuții mei din pricina ticăloșiei mele.

Și iarăși:

Doamne, Dumnezeul mântuirii mele, ziua și noaptea am strigat înaintea Ta. Să ajungă înaintea Ta rugăciunea mea; pleacă urechea Ta spre ruga Mea.

Psalmul 102

Binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul și toate cele dinlăuntrul meu, numele cel sfânt al Lui. Binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul și nu uita toate răsplătirile Lui. Pe Cel ce curățește toate fărădelegile tale; pe Cel ce vindecă toate bolile tale; pe Cel ce izbăvește din stricăciune viața ta; pe Cel ce te încununează cu milă și cu îndurări; pe Cel ce umple de bunătați dorirea ta; înnoi-se-vor ca ale vulturului tinerețile tale. Cel ce face milostenie, Domnul, și judecată tuturor celor ce li se face strâmbătate. Cunoscute a făcut căile Sale lui Moise, fiilor lui Israel, voile sale. Îndurat și milostiv este Domnul, îndelung-răbdător și mult-milostiv. Nu până în sfârșit Se va iuți; nici în veac Se va mânia. Nu după păcatele noastre a făcut nouă, nici după fărădelegile noastre a răsplătit nouă, ci, cât este de departe cerul de pământ, atât este de mare mila Lui spre cei ce se tem de El. Pe cât sunt de departe răsăriturile de la apusuri, depărtat-a de la noi fărădelegile noastre. În ce chip miluiește tatăl pe fii, așa a miluit Domnul pe cei ce se tem de Dânsul. Că El a cunoscut zidirea noastră; adusu-și-a aminte că țărână suntem. Omul ca iarba, zilele lui, ca floarea câmpului; așa va înflori. Că duh a trecut printr-însul și nu va mai fi și nu se va mai cunoaște nici locul său. Iar mila Domnului din veac în veac spre cei ce se tem de Dânsul, și dreptatea Lui spre fiii fiilor, spre cei ce păzesc legământul Lui și își aduc aminte de poruncile Lui, ca să le facă pe ele. Domnul în cer a gătit scaunul Său și împărăția Lui peste toți stăpânește. Binecuvântați pe Domnul toți îngerii Lui, cei puternici la vârtute, care faceți cuvântul Lui și auziți glasul cuvintelor Lui. Binecuvântați pe Domnul toate puterile Lui, slugile Lui, care faceți voia Lui. Binecuvântați pe Domnul toate lucrurile Lui; în tot locul stăpânirii Lui binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul.

Și iarăși:

În tot locul stăpânirii Lui binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul.

***Psalmul 142**

Doamne, auzi rugăciunea mea, ascultă cererea mea, într-un adevărul Tău; auzi-mă, într-un dreptate Ta. Să nu intri la judecată cu robul Tău, că nimeni din cei vii nu-i drept înaintea Ta. Vrajmașul prigonește sufletul meu și viața mea o calcă în picioare; făcutu-m-a să locuiesc în întuneric, ca morții cei din veacuri. Mâhnit e duhul în mine și inima mea încremenită înlăuntru meu. Adusu-mi-am aminte de zilele cele de demult; cugetat-am la toate lucrurile Tale, la faptele mâinilor Tale m-am gândit. Întins-am către Tine mâinile mele, sufletul meu însetat de Tine ca un pământ fără de apă. Degrab auzi-mă, Doamne, că a slăbit duhul meu. Nu-ți întoarce fața Ta de la mine, ca să nu mă asemăn celor ce se coboară în mormânt. Fă să aud dimineața mila Ta, că la Tine mi-e nădejdea. Arată-mi calea pe care voi merge, că la Tine am ridicat sufletul meu. Scapă-mă de vrajmașii mei, că la tine alerg, Doamne. Învață-mă să fac voia Ta, că Tu ești

Dumnezeul meu. Duhul Tău cel bun să mă povățuiască la pământul dreptății. Pentru numele Tău, Doamne, dăruiește-mi viață. Întru dreptatea Ta, scoate din necaz sufletul meu. Fă bunătate de stârpește pe vrăjmașii mei și pierde pe toți cei ce necăjesc sufletul meu, că eu sunt robul Tău.

Și iarăși:

Auzi-mă, Doamne, întru dreptatea Ta. Să nu intri la judecată cu robul Tău!

Auzi-mă, Doamne, întru dreptatea Ta. Să nu intri la judecată cu robul Tău!

Duhul Tău cel bun să mă povățuiască la pământul dreptăți.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, și acum și pururea și în vecii vecilor.

Amin.

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeule! (cu trei închinăciuni)

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeule!

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Ectenia mare (dacă preotul nu are timp să o facă, mergi la „Dumnezeu este Domnul”)

(După fiecare cerere a ecteniei cântăreții se închină cu bună-cuviință și evlavie cântând, împreună cu credincioșii din biserică, răspunsurile rânduite.)

Preotul: Cu pace (*în pace*), Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pentru pacea de sus și pentru mântuirea sufletelor noastre, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pentru pacea a toată lumea, pentru bunăstarea sfințelor lui Dumnezeu Biserici și pentru unirea tuturor, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pentru sfântă biserica aceasta și pentru cei ce cu credință, cu evlavie și cu frică de Dumnezeu intră într-însa, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pentru (Înalt-) Prea Sfințitul (Arhi-) Episcopul (și Mitropolitul) nostru (**N**), pentru cinstita preoțime și cea întru Hristos diaconime, și pentru tot clerul și poporul, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pentru binecredinciosul popor român... (*aici se pomenește și Cârmuirea țării, după îndrumările Sfântului Sinod*), Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pentru sfânt locașul acesta, țara aceasta și pentru toate orașele și satele și pentru cei ce cu credință locuiesc într-însele, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pentru buna întocmire a văzduhului, pentru îmbelșugarea roadelor pământului și pentru vremuri pașnice, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pentru cei ce călătoresc pe ape, pe uscat și prin aer, pentru cei bolnavi, pentru cei ce se ostenesc, pentru cei robiți și pentru mântuirea lor, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

(Aici pot fi adăugate și alte ectenii pentru felurite cereri.)

Preotul: Pentru ca să fim izbăviți noi de tot necazul, mânia, primejdia și nevoia, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește pe noi, Dumnezeule, cu harul Tău.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pe Preasfânta, curata, preabinecuvântata, slăvita Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții să o pomenim.

Strana: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi.

Preotul: Pe noi înșine și unii pe alții și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul rostește ecfonisul Ecteniei: Că Ție se cuvin toată slava, cinstea și închinăciunea, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. *Apoi cântă pe glasul al 4-lea (glasul troparului praznicului)*

(Stihuri Psalm 117: 1, 11, 17, 22-23)

Stih 1: Mărturisiți-vă Domnului că este bun, că în veac este mila Lui.

Dumnezeu este Domnul și S-a arătat nouă; bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului.

Stih 2: Înconjurând, m-au înconjurat și în numele Domnului i-am înfrânt pe ei.

Dumnezeu este Domnul și S-a arătat nouă; bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului.

Stih 3: Nu voi muri, ci voi fi viu și voi povesti lucrurile Domnului.

Dumnezeu este Domnul și S-a arătat nouă; bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului.

Stih 4: Piatra pe care au nesocotit-o ziditorii, aceasta a ajuns în capul unghiului. De la Domnul s-a făcut aceasta și este lucru minunat în ochii noștri.

Dumnezeu este Domnul și S-a arătat nouă; bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului.

Apoi cântă

Troparul Nașterii Domnului, glasul al 4-lea

Nașterea Ta, Hristoase, Dumnezeul nostru, răsărit-a lumii lumina cunoștinței; că, întru dânsa, cei ce slujeau stelelor de la stea s-au învățat să se închine Ție, Soarelui dreptății, și să Te cunoască pe Tine, Răsăritul cel de sus, Doamne, slavă Ție!

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

Nașterea Ta, Hristoase, Dumnezeul nostru, răsărit-a lumii lumina cunoștinței; că, întru dânsa, cei ce slujeau stelelor de la stea s-au învățat să se închine Ție,

Soarelui dreptății, și să Te cunoască pe Tine, Răsăritul cel de sus, Doamne, slavă Ție!

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Nașterea Ta, Hristoase, Dumnezeu nostru, răsărit-a lumii lumina cunoștinței; că, întru dânsa, cei ce slujeau stelelor de la stea s-au învățat să se închine Ție, Soarelui dreptății, și să Te cunoască pe Tine, Răsăritul cel de sus, Doamne, slavă Ție!

Ectenia Mică (dacă preotul nu are timp să o facă mergi la Sedealună)

Preotul: Iară și iară cu pace (în pace), Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, pe noi, Dumnezeule, cu harul Tău.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pe Preasfânta, curata, preabinecuvântata, slăvita Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții să o pomenim.

Strana: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi.

Preotul: Pe noi înșine și unii pe alții și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul: Că a Ta este stăpânirea și a Ta este împărăția și puterea și slava, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. *Apoi cântă*

Sedealna [după întâia Catismă], *glasul al 4-lea, Podobia: Spăimântatu-s-a Iosif...*

Veniți, credincioșilor, să vedem unde S-a născut Hristos; pentru aceasta să urmăm unde merge steaua cu magii, împărații de la Răsărit. Acolo îngerii cântă neîncetat, iar păstorii cântare vrednică aduc: Slavă întru cei de sus, Celui ce S-a născut astăzi în peșteră, din Fecioara și de Dumnezeu Născătoarea, în Betleemul Iudeii!

Slavă..., și acum...

Veniți, credincioșilor, să vedem unde S-a născut Hristos; pentru aceasta să urmăm unde merge steaua cu magii, împărații de la Răsărit. Acolo îngerii cântă neîncetat, iar păstorii cântare vrednică aduc: Slavă întru cei de sus, Celui ce S-a născut astăzi în peșteră, din Fecioara și de Dumnezeu Născătoarea, în Betleemul Iudeii!

Ectenia Mică (dacă preotul nu are timp să o facă mergi la Sedealună)

Preotul: Iară și iară cu pace (în pace), Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, pe noi, Dumnezeule, cu harul Tău.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pe Preasfânta, curata, preabinecuvântata, slăvita Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții să o pomenim.

Strana: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi.

Preotul: Pe noi înșine și unii pe alții și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul: Că bun și iubitor de oameni Dumnezeu ești și Ție slavă înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. *Apoi cântă*

Sedealna [după a doua Catismă], *glasul al 4-lea, Podobie: Spăimântatu-s-a Iosif...*

Pentru ce te minunezi, Marie? Pentru ce te înspăimântezi de Ceea ce este întru tine? Pentru că pe Fiul cel din veșnicie sub ani L-am născut, zice Fecioara, și nu știu cum s-a făcut zămisirea Celui ce S-a născut. Nu am bărbat și cum voi naște Fiu? Naștere fără sămânță, cine a văzut? Dar, precum este scris, unde vrea Dumnezeu, se biruiește rânduiala firii. Și astfel, Hristos S-a născut din Fecioara în Betleemul Iudeii.

Slavă..., și acum...

Pentru ce te minunezi, Marie? Pentru ce te înspăimântezi de Ceea ce este întru tine? Pentru că pe Fiul cel din veșnicie sub ani L-am născut, zice Fecioara, și nu știu cum s-a făcut zămisirea Celui ce S-a născut. Nu am bărbat și cum voi naște Fiu? Naștere fără sămânță, cine a văzut? Dar, precum este scris, unde vrea Dumnezeu, se biruiește rânduiala firii. Și astfel, Hristos S-a născut din Fecioara în Betleemul Iudeii.

Polieleu (*stihuri alese din Psalmii 134 și 135*):

Robii, robii Domnului. Aliluia.

Lăudați numele Domnului, lăudați slugi pe Domnul. Aliluia.

Că eu am cunoscut că este mare Domnul. Aliluia.

Și Domnul nostru peste toți dumnezeii. Aliluia.

Doamne, numele Tău este în veac. Aliluia.

Și pomenirea Ta în neam și în neam. Aliluia.

Binecuvântat este Domnul din Sion, Cel ce locuiește în Ierusalim. Aliluia.

Mărturisiți-vă Domnului, că este bun. Aliluia; că în veac este mila Lui. Aliluia.

Cu mână tare și cu braț înalt. Aliluia; că în veac este mila Lui. Aliluia.

Și ne-a izbăvit pe noi de vrăjmașii noștri. Aliluia; că în veac este mila Lui. Aliluia.

Mărturisiți-vă Dumnezeului ceresc. Aliluia; că în veac este mila Lui. Aliluia.

Mărimurile polieleului cu Stihuri alese din psalmi:

Stih 1: Strigați Domnului tot pământul, cântați numelui Său, dați slavă laudei Lui!
(Psalm 65: 1)

Stihira: Mărimu-te pe Tine, Dătătorule de viață, Hristoase, Cel ce pentru noi acum cu trupul Te-ai născut din nenuntita și Preacurata Fecioară Maria.

Stih 2: Izbăvire a trimis Domnul poporului Său; sfânt și înfricoșător este numele Lui (Psalm 110: 9).

Stihira: Veniți, împreună cu cetele îngerești, să cântăm: Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, (zicând:) Celui ce S-a născut în peșteră.

Stih 3: Și Îl voi pune pe El întâi-născut, mai înalt decât împărații pământului (Psalm 88: 27).

Mărimu-te pe Tine, Dătătorule de viață, Hristoase, Cel ce pentru noi acum cu trupul Te-ai născut din nenuntita și Preacurata Fecioară Maria.

Stih 4: Împărații arabilor și ai Sabei prinoase Îi vor aduce și se vor închina Lui toți împărații pământului (Psalm 71: 10-11).

Veniți, împreună cu cetele îngerești, să cântăm: Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, (zicând:) Celui ce S-a născut în peșteră.

Stih 5: Din pânțecă mai înainte de luceafăr Te-am născut (Psalm 109: 3).

Mărimu-te pe Tine, Dătătorule de viață, Hristoase, Cel ce pentru noi acum cu trupul Te-ai născut din nenuntita și Preacurata Fecioară Maria.

Stih 6: Domnul a zis către Mine: Fiul Meu ești Tu; Eu astăzi Te-am născut (Psalm 2: 7)

Veniți, împreună cu cetele îngerești, să cântăm: Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, (zicând:) Celui ce S-a născut în peșteră.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. glasul 1

Slavă Ție, Treime Sfântă, Părinte, Cuvinte și Duhule Sfinte, (zicând:) Slavă Ție, Dumnezeule.

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin. același glas

Bucură-te, ceea ce ești plină de har, Marie! Domnul este cu tine (zicând:) și, prin tine, cu noi.

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeule!

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeule!

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Ectenia Mică (dacă preotul nu are timp să o facă mergi la Sedeaună)

Preotul: Iară și iară cu pace (în pace), Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, pe noi, Dumnezeule, cu harul Tău.

Strana: Doamne miluiește.

Preotul: Pe Preasfânta, curata, preabinecuvântata, slăvita Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții să o pomenim.

Strana: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi.

Preotul: Pe noi înșine și unii pe alții și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul: Că S-a binecuvântat numele Tău și s-a preaslăvit împărăția Ta, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. *Apoi cântă*

Sedealna după Polieleu, *glasul al 4-lea, Podobie: Spăimântatu-s-a Iosif..*

Cel neîncăput nicăieri cum a încăput în pânțece? Cel ce este în sânurile Tatălui cum stă acum în brațe de Maică? Cu adevărat precum a știut, precum a voit și precum bine a socotit. Că fără trup fiind, S-a întrupat de bunăvoie; și Cel ce este S-a făcut pentru noi ce nu era și, neschimbându-și firea, S-a făcut părtaș frământăturii noastre. În două firi S-a născut Hristos, vrând să plinească lumea cea de sus.

Slavă..., și acum...

Cel neîncăput nicăieri cum a încăput în pânțece? Cel ce este în sânurile Tatălui cum stă acum în brațe de Maică? Cu adevărat precum a știut, precum a voit și precum bine a socotit. Că fără trup fiind, S-a întrupat de bunăvoie; și Cel ce este S-a făcut pentru noi ce nu era și, neschimbându-și firea, S-a făcut părtaș frământăturii noastre. În două firi S-a născut Hristos, vrând să plinească lumea cea de sus.

Apoi cântă **Antifonul întâi al glasului al 4-lea:**

Din tinerețile mele multe patimi se luptă cu mine, ci însuți mă sprijină și mă mântuiește, Mântuitorul meu.

Cei ce urâți Sionul rușinați veți fi de Domnul, că precum iarba de foc, așa veți fi uscați.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

Prin Sfântul Duh tot sufletul viază și cu curăție se înalță, se luminează întru Unimea Treimii, cu sfințenie de taină.

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Prin Sfântul Duh izvorăsc izvoarele harului, care adapă toată făptura spre rodire de viață.

Preotul: Înțelepciune! Să luăm aminte!

Strana: *cântă*

Prochimen, *glasul al 4-lea*

Din pânțece mai înainte de lucefăr Te-am născut (*Psalm 109: 3*).

Stih: Zis-a Domnul Domnului meu: Șezi de-a dreapta Mea până ce voi pune pe vrăjmașii Tăi așternut picioarelor Tale (*Psalm 109: 1*).

Din pânțece mai înainte de lucefăr Te-am născut.

Din pânțece mai înainte de lucefăr Te-am născut.

Preotul: Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Că Sfânt ești, Dumnezeu nostru...

Strana: Amin. *Și cântă pe glasul al 4-lea*

[**Preotul:** Toată suflarea să laude pe Domnul. (*uneori părintele cântă și aceste stihuri*)]

Toată suflarea să laude pe Domnul.

[**Preotul:** Lăudați pe Domnul întru Sfinții Lui.]

Toată suflarea să laude pe Domnul.

[**Preotul:** Lăudați-L pe El întru tăria puterii Lui.]

Suflarea toată și toată făptura, să laude sfânt numele Domnului, pe Domnul.

Preotul: Și pentru ca să ne învrednicim noi a asculta **Sfânta Evanghelie**, pe Domnul Dumnezeu nostru să-L rugăm.

Strana: Doamne, miluiește; Doamne, miluiește; Doamne, miluiește. (*obișnuit pe glasul al 2-lea*)

Preotul: Înțelepciune, drepti să ascultăm **Sfânta Evanghelie**. Pace tuturor!

Strana: Și duhului tău.

Preotul: Din **Sfânta Evanghelie de la sfântul evanghelist Matei**, citire.

Strana (închinându-se): Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Preotul: Să luăm aminte! (*și preotul citește Sfânta Evanghelie, în timp ce paraclisierul, sau diaconul dacă este, stă cu lumânarea aprinsă în latura de miazăzi a Sfintei Mese, cu fața spre preotul care citește Sfânta Evanghelie*)

Evanghelia de la Matei (1: 18-25): Nașterea lui Iisus Hristos așa a fost...

După care

Strana (închinându-se): Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Apoi citește îndată, rar și cu umilință

Psalmul 50

Miluiește-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta și, după mulțimea îndurărilor Tale, șterge fărădelegea mea. Spală-mă întru totul de fărădelegea mea și de păcatul meu mă curățește. Că fărădelegea mea eu o cunosc și păcatul meu înaintea mea este pururea. Ție unuia am greșit și rău înaintea Ta am făcut, așa încât drept ești Tu întru cuvintele Tale și biruitor când vei judeca Tu. Că, iată, întru fărădelegi m-am zămislit și în păcate m-a născut maica mea. Că, iată, adevărul ai iubit; cele nearătate și cele ascunse ale înțelepciunii Tale mi-ai arătat mie. Stropi-mă-vei cu isop și mă voi curăți; spăla-mă-vei, și mai mult decât zăpada mă voi albi. Auzului meu vei da bucurie și veselie; bucura-se-vor oasele cele smerite. Întoarce fața Ta de către păcatele mele, și toate fărădelegile mele șterge-le. Inimă curată zidește întru mine, Dumnezeule, și duh drept înnoiește întru cele dinăuntru ale mele. Nu mă lepăda de la fața Ta,

și Duhul Tău Cel Sfânt nu-L lua de la mine. Dă-mi iarăși bucuria mântuirii Tale, și cu duh stăpânitor mă întărește. Învăța-voi pe cei fără de lege căile Tale, și cei necredincioși la Tine se vor întoarce. Izbăvește-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta. Doamne, buzele mele vei deschide, și gura mea va vesti lauda Ta. Că, de ai fi voit jertfă, Ți-aș fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi. Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit; inima înfrântă și smerită Dumnezeu nu o va urgisi. Fă bine, Doamne, întru bunăvoirea Ta, Sionului, și să se zidească zidurile Ierusalimului. Atunci vei binevoi jertfa dreptății, prinosul și arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viței.

Slavă..., *glasul al 2-lea*

Astăzi toate s-au umplut de bucurie, Hristos născându-Se din Fecioară.

Și acum...

Astăzi toate s-au umplut de bucurie, Hristos născându-Se din Fecioară.

Stih: Miluiește-ne, Dumnezeule, după mare mila Ta și după mulțimea îndurărilor Tale, curățește fărădelegile noastre.

Stihira Nașterii Domnului, *glasul al 6-lea*

Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace! Că astăzi primește Betleemul pe Cel ce șade pururea împreună cu Tatăl; astăzi îngerii slăvesc cu dumnezeiască cuviință pe Pruncul ce S-a născut. Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, și pe pământ pace, între oameni bunăvoire!

(**Preotul citește rugăciunea:** Mântuiește, Dumnezeule, poporul Tău..., **Strana:** Doamne, ...)

Ecfonisul

Preotul: Cu mila și cu îndurările...

Strana: Amin! *Apoi citește Canoanele*

CANOANELE

Două Canoane, pe 16, cu irmoasele zicându-se de două ori (în tradiția mănăstirească) și apoi Catavasiile, însăși irmoasele celor două Canoane.

(În bisericile de enorie se obișnuiește să se cânte doar CATAVASIILE; la sărbătoarea aceasta sunt **Catavasiile Nașterii Domnului**, *glasul 1.*)

[**Cântarea 1-a, glasul 1**

Canonul întâi

Irmosul:

Hristos Se naște, slăviți-L! Hristos din ceruri, întâmpinați-L! Hristos pe pământ, înălțați-vă! Cântați Domnului tot pământul și, cu veselie, lăudați-L, popoare, că S-a preaslăvit.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Pe cel căzut pentru neascultare, pe cel făcut după chipul lui Dumnezeu, pe cel ce era cu totul în stricăciune, pe cel lipsit de viața dumnezeiască cea bună iarăși îl înnoiește, ca un înțelept Ziditor, că S-a preaslăvit!

Stih: Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Văzând Ziditorul pe omul pe care l-a zidit cu mâinile pierind, plecând cerurile S-a coborât și pe acesta, întrupându-Se din dumnezeiasca Fecioară, îl zidește cu totul din nou, cu adevărat, că S-a preaslăvit!

Stih: Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Înțelepciunea, Cuvântul și Puterea, Fiul și strălucirea Tatălui, Hristos-Dumnezeu, tăinuindu-Se de puterile cele cu mult mai presus de lume și de cele ce sunt pe pământ și întrupându-Se, ne-a înnoit pe noi, că S-a preaslăvit!

Canonul al doilea

Irmosul:

Minune făcând, a mântuit pe popor Stăpânul, uscând oarecând valul mării. Și, din Fecioară născându-Se, ne-a deschis calea spre ceruri. Pe Cel de o ființă cu Tatăl și cu noi oamenii îl slăvim.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Pântecele sfânt a purtat pe Cuvântul cel închipuit cândva în rugul ce ardea și nu se mistuia, Dumnezeu fiind și în chip omenesc văzut, Care a dezlegat din blestemul de demult pântecele Evei; pe Acela îl slăvim.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Steaua a arătat magilor pe Cuvântul, Cel ce a venit să oprească păcatul. Pe Cel milostiv în peșteră săracă și în scutece văzându-L ei înfășat, s-au bucurat de El, ca de un om și Domn.]

Stih: Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Catavasia 1-a:

Hristos Se naște, slăviți-L! Hristos din ceruri, întâmpinați-L! Hristos pe pământ, înălțați-vă! Cântați Domnului tot pământul și, cu veselie, lăudați-L, popoare, că S-a preaslăvit.

Minune făcând, a mântuit pe popor Stăpânul, uscând oarecând valul mării. Și, din Fecioară născându-Se, ne-a deschis calea spre ceruri. Pe Cel de o ființă cu Tatăl și cu noi oamenii îl slăvim.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Catavasia a 3-a:

Fiului, Celui născut fără stricăciune din Tatăl mai înainte de veci, și mai pe urmă din Fecioară întrupat, fără sămânță, lui Hristos-Dumnezeu să-l strigăm: Cel ce ai înălțat fruntea noastră, Sfânt ești, Doamne.

Vino spre cântarea robilor Tăi, Bunule, smerind sprânceana înălțată a vrăjmașului; păzind, Fericite Atotvăzătorule, pe cântăreți mai presus de păcat, întăriți neclintit pe temeiul credinței.

Ectenia Mică (*dacă preotul nu are timp să o facă, mergi la Ipacoi*)

Preotul: Iară și iară cu pace (*în pace*), Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, pe noi, Dumnezeule, cu harul Tău.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pe Preasfânta, curata, preabinecuvântata, slăvita Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții să o pomenim.

Strana: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi.

Preotul: Pe noi înșine și unii pe alții și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul: Că Tu ești Dumnezeul nostru și Ție slavă înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. *Apoi citește*

Ipacoi al glasul al 8-lea

Cerul Ți-a adus Ție, Celui ce Te-ai culcat Prunc în iesle, pârga neamurilor, prin stea chemând pe magii, pe care nici sceptrurile, nici tronurile nu i-au spăimântat, ci nemărginita sărăcie. Că ce poate fi mai prejos decât peștera? Și ce poate fi mai smerit decât scutecele, într-un care a strălucit bogăția Dumnezeirii Tale? Doamne, slavă Ție!

Apoi cântă pe glasul 1

Stih: Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Catavasia a 4-a:

Toiag din rădăcina lui Iesei și floare dintr-însul, Hristoase, din Fecioară ai odrăslit, Cel lăudat, din muntele cel cu umbra deasă. Venit-ai, întrupându-Te din cea neispită de bărbat, Cel fără de trup și Dumnezeu. Slavă puterii Tale, Doamne!

Înnoirea neamului omenesc de demult cântând Prorocul Avacum mai înainte a vestit-o, învrednicindu-se în chip de negrăit a-i vedea întruchiparea; că Prunc tânăr din muntele Fecioarei a ieșit Cuvântul spre înnoirea popoarelor.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Catavasia a 5-a:

Dumnezeu fiind al păcii, Tată al îndurărilor, pe Îngerul Sfatului Tău celui mare, dăruindu-ne pace, L-ai trimis nouă; deci povățuiri fiind la lumina cunoștinței de Dumnezeu, dis-de-dimineată venind, Te slăvim pe Tine, lubitorule de oameni.

Din noaptea lucrurilor întunecatei rătăcirii curățire ești, Hristoase, nouă celor ce cântăm acum Ție cântare cu priveghere, ca unui făcător de bine; să vii dăruindu-ne și cărare lesnicioasă, pe care umblând vom afla laudă.

Stih: Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Catavasia a 6-a:

Din pântec pe Iona, ca pe un prunc, l-a lepădat fiara mării, precum l-a primit. Iar Cuvântul, în Fecioară sălășluindu-Se și trup luând, a ieșit lăsând-o nestrucată; că Cel ce n-a pățimit stricăciune, pe ceea ce L-a născut a păzit-o nevătămată.

Petrecând Iona în adâncurile mării, se ruga să vină valul și să-l aline. Iar eu, rănit fiind cu a tiranului săgeată, pe Hristos, Pierzătorul celor răi, Îl chem degrabă să vină spre a mea alinare.

Ectenia Mică (*dacă preotul nu are timp să o facă, mergi la Condac și Icos*)

Preotul: Iară și iară cu pace (*în pace*), Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, pe noi, Dumnezeule, cu harul Tău.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pe Preasfânta, curata, preabinecuvântata, slăvita Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții să o pomenim.

Strana: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi.

Preotul: Pe noi înșine și unii pe alții și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul: Că Tu ești Împăratul păcii și Mântuitorul sufletelor noastre și Ție slavă înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. *Apoi cântă*

Condacul Nașterii Domnului, glasul al 3-lea, însăși podobia

Alcătuire a lui Roman Melodul

Fecioara, astăzi, pe Cel mai presus de ființă naște, și pământul peștera Celui neapropiat aduce. Îngerii cu păstorii slavoslovesc, și magii cu steaua călătoresc; că pentru noi S-a născut Prunc tânăr, Dumnezeu cel mai înainte de veci.

Strana: citește îndată, rar și cu glas înalt

Icos

Betleemul a deschis Edenul; veniți să vedem; aflat-am desfătarea tainică înăuntrul peșterii; veniți să privim cele din rai. Acolo S-a arătat rădăcina cea neudată, odrăslind iertare; acolo s-a aflat puț nesăpat din care David mai înainte a dorit să bea; acolo Fecioara, născând Pruncul, a potolit îndată setea lui Adam și a lui David. Pentru aceasta la Betleem să mergem, unde S-a născut Prunc tânăr, Dumnezeu cel mai înainte de veci.

SINAXAR

În această lună, în ziua a douăzeci și cincea, prăznuirea Nașterii celei după trup a Domnului Dumnezeuului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Tot în această zi, pomenirea închinării magilor.

Tot în această zi, pomenirea păstorilor care au văzut pe Domnul.

Celui născut în peșteră slavă I se cuvine în vecii vecilor. Amin.

Apoi cântă pe glasul 1

Stih: Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție!

Catavasia a 7-a:

Tinerii, în dreapta credință fiind crescuți, păgâneasca poruncă nebăgând-o în seamă, de groaza focului nu s-au spăimântat; ci, în mijlocul văpăii stând, au cântat: Dumnezeuul părinților, bine ești cuvântat.

De dragostea Împăratului a toate fiind aprinși tinerii, batjocorit-au păgâna limbă cea hulitoare a tiranului celui ce se mânia fără măsură; de la aceia s-a depărtat focul cel mult, de la cei ce grăiau Stăpânului: În veci ești binecuvântat.

Catavasia a 8-a:

Stih: Să laudăm, să binecuvântăm și să ne închinăm Domnului, cântându-I și preaînălțându-L întru toți vecii.

Cuptorul cel răcorit a închipuit chipul minunii celei mai presus de fire: că n-a ars pe tinerii pe care i-a primit, precum nici focul Dumnezeirii pânțelele Fecioarei, în care a intrat. Pentru aceasta, cântând, să strigăm: Să binecuvinteze toată făptura pe Domnul și să-L preaînălțe întru toți vecii.

Tinerii, cei nearși de foc în Legea Veche, închipuit-au pânțelele cel nears al Fecioarei, care mai presus de fire a născut, pecetluită fiind; și amândouă lucrând o facere de minune, pe popoare la cântare le ridică Darul.

Preotul: Pe Născătoarea de Dumnezeu și Maica Luminii întru cântări cinstind-o să o mărim.

Strana: cântă pe glasul 1 (glasul Catavasiilor) stihurile mărimurilor Praznicului, cu tropare

Cântarea a 9-a

Stih: Mărește suflete al meu, pe cea mai cinstită și mai slăvită decât oștile cele de sus, pe Fecioara preacurată, de Dumnezeu Născătoarea.

Irmosul:

Taină străină și neobișnuită văd, cer fiind peștera, scaun de Heruvimi Fecioara, ieslea sălășluire, în care S-a culcat Cel neîncăput, Hristos-Dumnezeu, pe Care, laudându-L, Îl slăvim.

Stih: Mărește, suflete al meu, pe Dumnezeu, Cel ce S-a născut cu trup din Fecioara.

Stih: Mărește, suflete al meu, pe Împăratul, Cel ce S-a născut în peșteră din Fecioara.

Minunata mergere a stelei celei noi și neobișnuite, de curând ivită, înaintea căreia se plecau cerurile, văzând-o magii, au mărturisit pe Hristos Împăratul născut pe pământ, în Betleem, spre mântuirea noastră.

Stih: Mărește, suflete al meu, pe Dumnezeu, cărui I s-au închinat magii.

Stih: Mărește, suflete al meu, pe Cel ce a fost vestit de stea magilor.

Magii întrebând: unde este Pruncul-Împărat, Cel de curând născut, a Cărui stea s-a arătat, că am venit să ne închinăm Lui, s-a mâniat Irod și s-a tulburat, semețindu-se luptătorul împotriva lui Dumnezeu, a omorî pe Hristos.

Stih: Mărește, suflete al meu, pe Preacurata Fecioară, și singura de Dumnezeu Născătoare, care a născut pe Hristos Împăratul.

Stih: Magii și păstorii au venit să se închine lui Hristos, Cel ce S-a născut în cetatea Betleemului.

Cunoscut-a cu dinadinsul Irod vremea stelei, prin ale cărei povățuiri s-au închinat magii în Betleem lui Hristos cu daruri; și, de înger fiind povățuiți către țara lor, au lăsat batjocorit pe cumplitul ucigător de prunci.

Canonul al doilea

Stih: Astăzi Fecioara naște pe Stăpânul înăuntru, în peșteră.

Irmosul: Mai lesne este, Fecioară, pentru noi să iubim tăcerea, căci este lucru neprimejdios, decât a împleni din dragoste cântări cu osârdie alcătuite, căci este lucru anevoios. Ci, o, Maică, pe cât binevoiești, dă-ne și nouă această putere.

Stih: Astăzi Stăpânul Se naște ca un prunc din Fecioara.

Stih: Astăzi păstorii văd pe Mântuitorul în scutece înfășat și în iesle culcat.

Stih: Astăzi Stăpânul cel nepipăit în scutece Se înfașă ca un prunc.

Stih: Astăzi toată zidirea se bucură și se veselește, că Hristos S-a născut din tânăra Fecioară.

Chipurile cele nelămurite și umbrele văzându-le sfârșite, o, Maică preacurată a Cuvântului, Cel ce S-a arătat de curând din ușă încuiată, și socotind a fi El Lumina adevărului, după vrednicie binecuvântăm pântecul tău.

Stih: Puterile cerești vestesc lumii pe Mântuitorul, Domnul și Stăpânul, Cel ce S-a născut.

În loc de „Slavă...”

Stih: Mărește, suflete al meu, stăpânirea Dumnezeirii celei în trei ipostasuri și nedespărțită.

În loc de „și acum...”

Stih: Mărește, suflete al meu, pe Cel ce ne-a izbăvit pe noi din blestem.

Dorul dobândindu-și și învrednicindu-se de venirea lui Hristos, poporul cel plăcut lui Hristos se roagă acum, cu lacrimi, să-i dai, preacurată Fecioară, și harul nașterii celei de a doua, cel de viață făcător, ca să se închine strălucirii tale.

Stih: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi!

Catavasia a 9-a:

Stih: Mărește, suflete al meu, pe cea mai cinstită și mai slăvită decât oștile cele de sus.

Taină străină văd și neobișnuită, cer fiind peștera, scaun de Heruvimi Fecioara, ieslea sălășluire, în care S-a culcat Cel neîncăput, Hristos-Dumnezeu, pe Care, laudându-L, Îl mărim.

Stih: Mărește, suflete al meu, pe ceea ce ne-a izbăvit pe noi din blestem.

Mai lesne este, Fecioară, pentru noi să iubim tăcerea, că este lucru fără de primejdie, decât a împlăti din dragoste cântări cu osârdie alcătuite, ceea ce este lucru anevoios. Ci, o, Maică, pe cât binevoiești, dă-ne și nouă această putere.

Ectenia Mică (dacă preotul nu are timp să o facă, mergi la Luminândă)

Preotul: Iară și iară cu pace (în pace), Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, pe noi, Dumnezeule, cu harul Tău.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pe Preasfânta, curata, preabinecuvântata, slăvita Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții să o pomenim.

Strana: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi.

Preotul: Pe noi înșine și unii pe alții și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul: Că pe Tine Te laudă toate Puterile cerești, și Ție slavă înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. *Apoi cântă*

LUMINÂNDA Praznicului, glasul al 3-lea, însăși podobia

Cercetatu-ne-a pe noi de sus Mântuitorul nostru, Răsăritul răsăriturilor, și cei din întuneric și din umbră am aflat adevărul: că din Fecioară S-a născut Domnul. (de trei ori)

LAUDELE

Strana: cântă pe glasul al 4-lea (glasul Stihirilor)

Toată suflarea să laude pe Domnul! Lăudați pe Domnul din ceruri, laudați-L pe El întru cele înalte; Ție se cuvine cântare, Dumnezeule (Psalm 148: 1).

Lăudați-L pe El toți îngerii Lui, laudați-L pe El toate puterile Lui; Ție se cuvine cântare, Dumnezeule (Psalm 148: 2).

Stihirile pe 4, *glasul al 4-lea, alcătuire a lui Andrei al Ierusalimului*

Stih: Lăudați-L pe El întru puterile Lui, lăudați-L pe El după mulțimea slavei Lui (*Psalm 150: 2*).

Veseliți-vă dreptilor, ceruri bucurați-vă, săltați munților, căci S-a născut Hristos. Fecioara șade asemănându-se heruvimilor, purtând în brațe pe Dumnezeu-Cuvântul întrupat. Păstorii măresc pe Cel născut; magii aduc daruri Stăpânului; îngerii, cântă și zic: Cel ce ești necuprins, Doamne, mărire Ție!

Stih: Lăudați-L pe El în glas de trâmbiță, lăudați-L pe El în psaltire și în alăută (*Ps.150: 3*).

Tatăl a binevoit; Cuvântul trup S-a făcut și Fecioara a născut pe Dumnezeu întrupat. Steaua vestește, magii se închină, păstorii se minunează și făptura se bucură.

Stih: Lăudați-L pe El în timpane și în horă, lăudați-L pe El în strune și în organe (*Psalm 150: 4*).

De Dumnezeu Născătoare Fecioară, ceea ce ai născut pe Mântuitorul, șters-ai blestemul cel dintâi al Evei; că Maică te-ai făcut bunăvoinței Tatălui, purtând în brațe pe Dumnezeu-Cuvântul întrupat. Nu suferă taina ispitire, numai cu credință toți să o mărim, strigând cu tine și zicând: Negrăite Doamne, mărire Ție!

Stih: Lăudați-L pe El în chimvale bine-răsunătoare, lăudați-L pe El în chimvale de strigare. Toată suflarea să laude pe Domnul (*Psalm 150: 5-6*).

Veniți să lăudăm pe Maica Mântuitorului, care după naștere a rămas tot fecioară. Bucură-te, cetate însuflețită a Împăratului și Dumnezeu, întru care Hristos sălășluindu-Se, a săvârșit mântuire. Cu Gavriil să lăudăm și cu păstorii să mărim, strigând: Născătoare de Dumnezeu, roagă-te Celui ce S-a întrupat din tine să ne mântuiască pe noi.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. *glasul al 6-lea*

Când a fost vremea venirii Tale pe pământ, întâia înscriere a lumii s-a făcut; atunci ai voit să se înscrie numele oamenilor celor ce au crezut nașterii Tale. Pentru aceea o astfel de poruncă de la cezarul s-a strigat, că veșnica Ta împărăție, cea fără de început, s-a înnoit. Pentru aceasta și noi aducem Ție, Dumnezeului și Mântuitorului sufletelor noastre, în loc de dar de bani, bogăția teologisirii celei dreptcredincioase.

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin. *glasul al 2-lea, alcătuire a lui Ioan Monahul*

Astăzi Hristos în Betleem Se naște din Fecioara. Astăzi Cel fără de început Se începe și Cuvântul Se întrupează. Puterile cerurilor se bucură și pământul cu oamenii se veselesc; magii daruri aduc; păstorii minunea vestesc; iar noi neîncetat cântăm: Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire!

DOXOLOGIA MARE

Preotul: Slavă Ție, Celui ce ne-ai arătat nouă lumina!

Strana: cântă pe glasul al 2-lea (glasul Stihirei)

Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire.
Lăudămu-Te, Te binecuvântăm, închinămu-ne Ție, slăvimu-Te, mulțumim Ție pentru slava Ta cea mare.

Doamne, Împărate ceresc, Dumnezeule, Părinte Atotțiitorule, Doamne Fiule, Unule-Născut, Iisuse Hristoase și Duhule Sfinte.

Doamne, Dumnezeule, Mielușelul lui Dumnezeu, Fiul Tatălui, Cel ce ridici păcatul lumii, miluiește-ne pe noi, Cel ce ridici păcatele lumii.

Primește rugăciunea noastră, Cel ce șezi de-a dreapta Tatălui, și ne miluiește pe noi.

Că Tu ești Unul Sfânt, Tu ești Unul Domn Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu Tatăl. Amin.

În toate zilele Te voi binecuvânta și voi lăuda numele Tău în veac și în veacul veacului.

Învrednicește-ne, Doamne, în ziua aceasta, fără de păcat să ne păzim noi.

Binecuvântat ești, Doamne, Dumnezeul părinților noștri, și lăudat și preaslăvit este numele Tău în veci. Amin.

Fie, Doamne, mila Ta spre noi, precum am nădărduit întru Tine.

Binecuvântat ești, Doamne, învață-mă îndreptările Tale *(de 3 ori)*.

Doamne, scăpare Te-ai făcut nouă în neam și în neam. Eu am zis: Doamne, miluiește-mă, vindecă sufletul meu, că am greșit Ție.

Doamne, la Tine am scăpat, învață-mă să fac voia Ta, că Tu ești Dumnezeul meu.

Că la Tine este izvorul vieții, întru lumina Ta vom vedea lumină.

Tinde mila Ta celor ce te cunosc pe Tine.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi *(de 3 ori)*.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

Apoi mai pe larg:

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

Troparul Nașterii Domnului, glasul al 4-lea

Nașterea Ta, Hristoase, Dumnezeul nostru, răsărit-a lumii lumina cunoștinței; că, întru dânsa, cei ce slujeau stelelor de la stea s-au învățat să se închine Ție, Soarelui dreptății, și să Te cunoască pe Tine, Răsăritul cel de sus, Doamne, slavă Ție!

[Apoi Ecteniile (întreită și cea a cererilor) și Otpustul mare ca la Vecernie, dacă se spun.]